

مشرق و غرب

محل مطبعه راداره :

جغسال اوغلانده امنيت
صندوغى جوارنده
شنگول يقوشنده
۲۲ نومرو

لفظار :

مسلکمه موافق آثار
جدیده مع الممنونیه
قبول اولور
درج ایدله یین آثار اعاده اولماز

دیه ، فلسفه ، علوم ، حقوق ، ادبیات ، تاریخ ، سیاست ، و بالخاصه احوال و شئون اسلامیه در بحث ایدر و هفته ده بر نشر اولور .

آبونه بدلی

صاحب و مؤسسلری :

ابوالعلا زین العابدین - ح . اشرف ادیب
تاریخ تأسیسی

در سعادتده نسخہ سی ۵۰ پاره در

قیرلهدن مقوا بورو ایله کوندریلیرسه سنوی
۲۰ غروش فضله آلنیر

۱۰ تموز ۳۲۴

سنه لکی	التی آیلانی	غروش
ممالک عثمانیه ایچون	۶۵	۳۵
روسیه	۶۵	۳۵
سائر ممالک اجنبیه	۱۷	۹
		فرانق

مطبوعات

یمنده وعراقده

بر آی اول استانبولدن بر فرنك غزته سنه چکیان تلغرافنامهده، یمنده اغتشاشات جدیه باش کوستردیکی و بو اغتشاشاتک مهم برعصیان شکسته کچمه سی پک محتمل اولدینی بیسلیرلش ایسده عثمانلی افکار عمومیه سی، بو کونه قدر یمن وقایعک ماهیت حقیقیه سندن خبرسز قالمشدی. برکت ویرسون، حکومت دواثرینه یاقین طوران بر غزته، کچن بازار کونکی نسخه سنده یمنه دائر بعض معلومات موثوقه ویره رک اذهان عمومیه بی تأمین ایتک وظیفه سی درعهده ایله دی:

«بایرامده دواثرک تعطیل ایداش اولاسندن، مسئله ده اک زیاده دوغری معلومات ویره جک اولان تورکجه غزته لرک جیقمامسندن دولای یایلمش اولان بر سورو شایعات انکلیز غزته لرینک ویردکاری کورولتولو حوادثرله بوسبوتون قاپاریور، بو شایعه لر طوغریمدر؟ شبهه سزک دکل. طوغری اولدینه تمامآمین بولندیفمز ایچون هبسی آیری آیری قید ایتکه لزوم کورمیور. دون داخلیه نظارتندن معلومات صحیحه آلتی اوزره اجرای تحقیقات ایلک. نظارتنده شایان دقت بر معلومات یوقدر. اساساً اصل خبر آلتیسی مطلوب اولان محالدره کی تلغراف خطوطی قیرلش اولدینی ایچون دوغری معلومات آلتیسی قابل اوله مامشدر، بالکز داخلیه نظارتی دون تلغرافله تکرار معلومات طلب ایتشدر. بو کون یاخود یارین یمنده حال و موقع حقنده صریح، واضح معلومات آلتیسی بلکه ده قابل اوله جقدر. هر حالده بز یمن احوالده موجب اندیشه بر شی اولامیه جفی فیکرنده یز، چونکه حکومت قارش عصبانک پک ده قولای اولمیدینی، نتیجه نک ینه کندی علیه لرینه جیقاجفی عصیان ایده جک اولانلرده آکلامشدر. طن ایده رز.»

بر آیدن بری اورتقه لقه برسوری موجب اندیشه شایعات وارکن، داخلیه نظارتنده شایان دقت بر معلوماتک یوقانی غریب کورینه بیلور. لکن بو فقدان معلومات حقیقی اولمقدن زیاده سیاسی اولسه کرکدر. بزده ذاتاً سیاستشناسلک اک یوکسک درجه نی، هر شی باطلاق ویرنجیه قدر قبالی ظوتمیه چالیشمق دکلیدر؟ هر نه ایسه، نیم رسمی به بکزه ین بو بندا نهایتلری، اعتماد نفسدن متولد اوله بر نیکییناک محصولی، انسان اورالری اوقورکن غرابتی فلان اونودارق، حکو متک، هیچ بر عصبانه محل ویرمیه جک قدر هر طرفده سطوت وشوکت صاحبی اولدینه عادت اینانیور، فقط یازیق که غزته اداره تحریریه سنک کوچوک بر قصوری، بو اعتقادی پک چابوق بوزیور: بابان زاده اسماعیل حق بکک عراقدن یازدینی تفشکر اوموزده آلر صاپانده مکتوبی، هیچ اولمازسه عینی نسخه یه درج ایتمه مک قابل دکلیدی؟..

اسماعیل حق بکک کوزیله کوروب یازدینی شو:

سماوه دن اشافی استهزا، تزییف، تحقیر، تجاوز و تهدید ارتق صراحت کسب ایدیور. هر تصادف ایدن آدم عسکر نه اولدی دیه سورددن صکره بو عسکرله ی بزه جیق جقسکز دییور. بر دیگری «وین الحکومه؟» (حکومت نره ده؟) دیدی کجیدی. ویاخود شو:

بوشخص درحال کیجیلره «یچون بی کچیرمک ایچون بوقدر کجیکدیگر» دیه تکدیره باشلادی. استانبولدن بری رفاقتده کتیردیکم حاجی امین اغا

یانغ - طونغ، «لینغک مملکت مزه کلمه سی هنوز اوج ییل اولدی. کلور کلز، اولاً مکتب وعسکرلرک جهه سی انتظام تحتی آلدی؛ بعده منافع اهالی بی کوزددوب، خطایچه وتورکی مسلمانجه بر غزته نشر ایتدرمه یه باشلادی. مسلمانجه غزته نک محرری نیم بر طوغمه قارده شم قزانی عبدالقیوم افندی الحفزی در. باشده محررک روسیه تبعه سندن اولمامه سی مشروط ایدی؛ لکن چین تبعه سی مسلمانلر آرسنده محررک ایده بیله جک بر آدم بولمامه سی اوزرینه بالضروره عبدالقیوم افندی پی آلدیلر. شمعی حمد اولسون، ایله غزته سی لیجه دوام ایدیور، وانشاءالله ایلوده دهایی اولور. برده افندم ذات فاضلانه کزدن اشاکیکی ایکی سؤاله جواب ویرمه کزی رجا ایدرم: اولاً بزیم غولچه شهرنده بر امام غزته اوقویان آدمک امامتی جائز دکل، نمازی فاسددر دیمش، بو امامک دعواسنه دلیل اوله بیله جک بر شی کتب شرعیده بولمق قابلمیدر؟- ثانیاً سورة ناس ده مذکور جن اجسام لطیفه دن دیه بعض کیمسه لرک ادعا ایتمکده اولدقاری جینمیدر، یوقسه باشقه بر شیعی؟ مفسرین معتبره ناصل تفسیر بویورمشلردر؟

باقی سلام و اخوت...

قزانی جاره الحفزی

صراط مستقیم

ایله ولایتی غزته لری کلدی. مکتوب ایله اورا احوالنه دائر معلومات ویروب غزته لری کوندن جاره الله افندی قارده شمزه تشکر ایدرز. ایله ولایتی غزته سندن، اولجاده بحث ایتش و بعض موادی نی، روسیه ده چیقان رفیقارمزدن اقتباس طریقیله درج ایله مششک. وبوندن بویله ده درجده انشاءالله دوام ایدرز. چیزده ساکن مسلمان - تورک قارده شاریمزه خدمات جدیده قزانی قرداشلری میز. وعلی الخصوص عبدالقیوم افندی پی صمیمتله تبریک ایلرز. الله سعیرینی مشکور و مزداد بیورسون! صوریان مسأله لره کلنجه؛ غزته اوقویان آدمک امامتی جائز اولوب اولامیه جفی کبی بر مسئله یی کتب شرعیده آرامق او مقدس اثرلری مآذالله بر هرزه مجموعه سی صورتنده تاقی ایتمکدر. دهها طوغروسی ایسترسه کز کتب فقهیه مزده مصرح شرائط امامتی حائز بش اون ذات بولونسه بونلرک ایچندن غزته اوقویانی فضله بر مزیتی، عالم اسلام حقنده فضله بر وقوفی حائز اوله جفی ایچون دیکر لرینه ترجیح اولمق ایجاب ایدر.

سورة ناسده کی جن ایسه مخلوقات غیر مرئیهدندر. ماهیتی دیکر انسانلرک بیلمدیکی نامتاهی عالملر، مخلوقلر کی انحق جناب حق بیلیر. (وما یعلم جنود ربک الا هو).

دولت‌لری درجه‌سندده مستقل بر دولت اولمه‌سنه ، شمده‌یه قدر ممانعت ایدن اسبابدن بعضیلری ، عثمانلیرک قصورلری نتایجندن دکلسه‌ده ، بعضیلری ، محققاً استقلال ملیلرینی تقدیر ومدافعه‌ده اظهار ایلا دکلری عجز واهمالدنذر . بو حقایق پک ایی بیان مبعوثلرمزدن بعضیلرینک بومسأله اوزرینه خارجیه ناظرندن استیضاحده بوانه جقلری مستخبردر . حقوق ملیه‌مزی حقیله مدافعه‌یه مقتدر اولملرینی جناب حقندن تمی ایلرز .

عزم مسارات نتایجی . — ارنبودلقده لمصلحه تعقیب اولنان سیاست ، روم ایلینک دیکر بعض جهتارنده ، بعض تاثیرات ایله کوشه دیلوب ، تطبیق قوانینده بر درجه‌عدم مساوات اثری ظاهر اولور اولماز ، نتایجی کنندینی کوسترمکده کچ قالمادی :

اشتبیب مفتیسی اسعد ، بلدیہ رئیس شفیق افندیلرله بر جوق معتبران طرفندن کانون اولک بری تاریخیله داخلیه نظارتنه تلغرافله بر مراجعت واسترحام وقوع بولمشر . ایکی آی طرفنده بلغار قومیتلری ایشی کوجیله مشغول اهالیدن اون بر مسلمان وحشیانه بر صورتده شهید ایلمشردر . چته لقانوننک تطبیقندن واز کچلمسی ، اداره عرفیه‌نک قالدیرلمسی ، تعقیب طابورلرینک ایشدن چکیلمسی اشقیانک قیرلرده سرباستجه دولاشمالرینه میدان ویرمکدن باشقه برشی انتاج ایتمه‌مشر . قره‌طوده شهید ایدیلن دکر منجیلرله جرح ایدیلن اون ایکی یاشنده‌کی چوجنک فلاکتی بلغار قومیتلرینک فعالیت جنایتکارانه‌لرینه‌ک صوک بردیلدر . مسلمانلر زراعت وتجارت ایچون قصبه‌لر خارجیه حقیقه‌مامغه باشلامشردر . بوکا چاره‌ساز اولمق اوزره بر طرفندن کنندیلرینه سلاحلرینک اعاده‌سی ، دیکر طرفندن غیر کافی کورولن احکام قانونیه‌نک تعدیلی طلب واسترحام اولنمقدهدر .

بوسلطننک اصل صاغلام تللرینی ایی تعیینده خطا اولنممه‌سنی ، اللهندن نیاز ایلوروز . غریبک بالقانلری‌ک سطحی تدقیق ایدنلری بیله دولت عثمانیه‌نک بالقانلرده استنادکاه حقیقیسی کیملر اولدیغنی کورمکده اصلاً تأخر ایتمز لکن ، بزوبدییه‌ی کورمه‌مز لکدن کلورسه‌ک ، عاقبتی الله اسیرکسین ، پک وخیم اولور .

ایتالیانلرک طرابلس غربیه آنرقلمری مشربانه نظرلرده . — مجلس مبعوثانده خارجیه ناظریمز وصدر اعظم باشلر طرفلرندن شدتله رد اولنان ایتالیانک طرابلس غرب حقنده بسله‌دیکی آمال استیلا کارانه ، ایتالیا غزته‌لری طرفندن صریحاً بیلدیرلرکدهدر . « میلان ده جیقان » وخارجیه نظارتیه‌لر مناسبی اولان « قوریه‌ده دلاسه‌را » غزته‌سی ، دولت عثمانیه طرفندن طرابلس غربیه ایتالیا منافعه‌نه موافق حرکت ایدلدیکی حالحه آوستریا آلمانیا وآمریقا منافعه‌نک انکشافنی تسهیل اولندیغنی یازور ، وایتالیانک طرابلس غربیه‌کی حقوق (!) — دقت بویورولسون : منافع اقتصادیه‌سی دکل ، « حقوق » — دول سائره‌نکیکی ایله قابل قیاس اولمادیغنی ادعا ایدره‌ک ، واحقوقک محافظه‌سیچون استانبولده‌کی ایتالیا سفیرینک شدتلی حرکتی توصیه ایلور .

نجیب اصفرک استرلیکی امتیاز مقننه — خاقان مخلوعدن قالمه اراضی حکمدارینک نجیب اصفر نامنده بر آدمک آرقه‌سنه کیزلنیش اجنبیلره طول مدتله اجاره‌سی علیهنده اولجه یازمش وکر بلا مبعوث فاضل ومعتز می عبدالمهدی افندی‌نک بوبابده مقام صدارت عظمایه چکدیکتی تلغرافنامه‌ده منوینتمزی اظهار

ترکجه ژاندارمه‌لرمزه خطاباً : « بو حریف زورله‌ی کچمک ایستور . اوله ایسه بندیرمکیز » دیه باغرنجه کچی حریفی بندیرمامکه چالیشدی . حریف « والله کچه‌مزه‌کز بنده کیمکزه یول ویرم » دیه کمی به کورک وسائره خدمتی ایفا ایدن صیرقلمری ضبطه قالمشدی . ژاندارمه‌لرندن برینک قبادایلیق طاماری طوتوب بو مخالفت فعلیه اوزرینه تفککنه طاورانه‌یم دیدی . وای سنمیک تفککه طاورانان ! حریف درحال تفککنه فشکنی سوردیکی کبی برآز اول لطفاً کچیرمش اولدیغمز عربده صیریتهرق شکرانیه مقامنده فشکنی سوردی . وهپ بزه طوغری نشان آلدیلر . اوتهدن بریدن بر قاچ حریف ده‌ما کلدی . مسلح بر جم غفیر حاصل اولدی . والعبس قبیله‌سی شیخلرندن شفیج وعجل نامنده ایکی شیخک آدملرندن بولنان بر شخص — که اسمی مطیر اولدیغنی اوکرندم — عینی زمانده کیمزه بر جزا ترتیب ایلور ایدی . آرقداشلری توسط ایتدکلری ، ایتمه ایلمه دیوب تسکینه چالیشدقلمری وارکب (هایدی بین) دیه کیدن کرک ضبطه‌لر کرک کچیلر یالوارمه یاشلادقلمری حالحه مطیر : « نه بن بینه‌جکم نه‌ده سز یورویه جکسکیز . بو ایکی ضبطه مطلقاً شوراده قره‌یه حقیقه‌جقلر . بن بینوب کچه‌جکم » دیبور ایدی . نهایت حریفلرک قاریلری ده کلدیلر . مطیری قاندر دیلر . اوده کوله‌رک « نه‌ایسه ! » دیدی وحده اسمنده دیکر بر ارقداشنی زوجه‌سیله برابر بندیروب کچیردی . کنندیی ایسه نهایت قدر عناد ایدوب بینمده‌یه بینمده .

سطلرلی او قودقدن وعلی الخضر ص ، مشاهداتدن مستنبط : استانبول قارلرینه دیمک ایسترم که عراقده آسایش بر کالدر دیه غزته‌لرده حوادث او قورلرله قطعاً اینانسونلر . نصیحتی ده دیکله‌دکن صوکره ، آرتق « حکومت قارششی عصیانک پک‌ده قولای اولمادیغنی آ کلامشردر » دیه مستریخ اولمق هیچ ممکنمی وحتی جائز می ؟

شون

دولت عثمانیه :

زورنه نورک رفیقمنزک تعطیلی مسأله‌سی . — اولیسی هفته اداره عرفیه فراریلله ژون ترک رفیقمنز بلا مدت تعطیل اولنمشدی . کچن صالی کونی تکرار انتشارینه مساعده اولندیغندن دولایی چوق ممنون اولدق . دیوان حرب آرده‌ده صروده ، بعض جراندی تعطیل ایدبور . واداره عرفیه جاری اولان بر شهرده دیوان حرب قراریلله غزته تعطیل تماماً قانونی بر حرکتدر . بوکا هیچ بر کمسه‌نک هیچ بر دیه‌جکی اولاماز . انجق دیوان حرب غزته‌دن مشتکی بر اجنبی دولت اولماملیدر . هیچ بر وقتده هیچ بر صورتله اجنبی بر دولتک امور داخلیه‌مزه وبناء علیه حریت مطبوعاتمزه قاریشمق حق یوقدر . امور داخلیه‌مزه مداخله اولندیغنی آنده استقلالمز محو اولمش اولور ماهیتی مداخله‌دن باشقا برشی اولمایان اجنبی شکایتلرینه قولاق آصار کورینمک ، مداخله اجنبیه میدان ویرمک اولورکه بو خطایی ارتکاب ایدن هر حکومت مأموری ، بلا شبهه مشولدر .

« ژون ترک » رفیقمنزک تعطیلنده بر اجنبی دولتی سفیرینک مداخله — سی واقع اولدیغنی سویلندی ورسمه‌احکومت طرفندن تکذیب اولنمادی بو حالحه بیک مشکلات ایله استحصالنه چالیشدیغمز استقلال دولتمزه پنه ضربلر ایندیریلیمیه باشلانیدی دیمکدر . دولت عثمانیه‌نک اوروپا